

INTERNATIONAL SCIENTIFIC INNOVATIONS IN HUMAN LIFE

Proceedings of XV International Scientific and Practical Conference

Manchester, United Kingdom

1-3 September 2022

Manchester, United Kingdom

2022

UDC 001.1

The 15th International scientific and practical conference “International scientific innovations in human life” (September 1-3, 2022) Cognum Publishing House, Manchester, United Kingdom. 2022. 365 p.

ISBN 978-92-9472-195-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // International scientific innovations in human life. Proceedings of the 15th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Manchester, United Kingdom. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-international-scientific-innovations-in-human-life-1-3-09-2022-manchester-velikobritaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: manchester@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 Cognum Publishing House ®

©2022 Authors of the articles

23.	<i>Кропочева Н. М.</i> ІНСТИТУЦІЙНІ РЕПОЗИТАРІЇ МЕРЕЖІ ОСВІТЯНСЬКИХ БІБЛІОТЕК: АЛГОРИТМ СТВОРЕННЯ, ЗБЕРІГАННЯ ТА РЕТРАНСЛЯЦІЇ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	175
24.	<i>Наказіна Н. І.</i> ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА ЯК ПЛАТФОРМА МУЛЬТИКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ВСЕБІЧНО РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ	179
25.	<i>Огоренко В. В., Шорніков А. В.</i> ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХІАТРІЯ. НАРКОЛОГІЯ, МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»: ДОСВІД ТРЕТЬОЇ ХВИЛІ	184
26.	<i>Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Феклистова И. С., Пакулина А. С.</i> РЕКОМЕНДАЦИИ ТРЕНЕРАМ ПО ИНДИВИДУАЛИЗАЦИИ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ ДЗЮДОИСТОВ К СОРЕВНОВАНИЯМ	190
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
27.	<i>Сулейман Мамед-заде</i> ВОЗМОЖНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ EMDR ТЕРАПИИ В РАБОТЕ С ВОЕННЫМИ	200
28.	<i>Хворостянюк Н. А.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОГНІТИВНО-ОЦІНОЧНОГО КОМПОНЕНТУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	209
ART		
29.	<i>Чанг Цзе</i> ВПЛИВ ОПЕРИ ХУАНМЕЙ НА ЖАНРОВИЙ РОЗВИТОК КІНО У ГОНКОНГУ	214
HISTORICAL SCIENCES		
30.	<i>Kretkowska Joanna</i> BEGINNINGS OF THE SPANISH LITERATURE	219
31.	<i>Stula Bartosz</i> THE ROLE OF A HISTORIAN OF MEDIEVAL WESTERN CIVILIZATION ON THE EXAMPLE OF SPANISH HISTORICAL WRITERS	222
LITERATURE		
32.	<i>Załęska-Olszewska I.</i> THE WORLD IS DIVIDED. HUMAN-ANIMAL PERSPECTIVE IN ORZESZKOWA'S ASCETKA	227

**ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХІАТРІЯ,
НАРКОЛОГІЯ, МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»: ДОСВІД ТРЕТЬОЇ ХВИЛІ**

Огоренко Вікторія Вікторівна

д.мед.н., професор

Шорніков Андрій Володимирович

асистент

Дніпровський державний медичний університет

м. Дніпро, Україна

Анотація: В роботі розглядаються питання розвитку дистанційної освіти у викладанні спеціальностей, які раніше ніколи не використовували таку форму освіти. Автори наводять досвід кафедри психіатрії, наркології і медичної психології Дніпровського державного медичного університету щодо викладання дисципліни «Психіатрія, наркологія, медична психологія» студентам за спеціальністю 222 «Медицина» під час дистанційного навчання з приводу пандемії COVID-19 та воєнного стану. Перші дві хвили дистанційної освіти в Дніпровському державному медичному університеті були обумовлені загальнонаціональними локдаунами з приводу COVID-19. Третя хвиля відбувається наразі через військові дії. Наводяться певні технології дистанційної освіти здобувачів вищої медичної освіти, які використовувала кафедра. Наголошується на основних проблемах у організації дистанційного навчання студентів-медиків. Наводяться деякі негативні наслідки впливу локдауну на психічний стан здобувачів освіти. Прогнозуються можливі наслідки третьої хвилі.

Ключові слова: медична освіта, дистанційна освіта, студенти-медики, COVID-19, війна, психіатрія, наркологія.

Вступ. Вимоги часу постійно впливають на організацію навчального процесу у закладах вищої освіти, надаючи все нові і нові виклики. За останні

два роки заклади вищої медичної освіти України вже втретє стикаються з необхідністю переходу на дистанційне навчання. Особливою проблемою є перехід на дистанційне навчання у закладах, навчальні програми яких ніколи раніше не передбачали дистанційного навчання. До таких закладів відносять зокрема заклади вищої освіти які провадять навчання за спеціальностями «стоматологія», «медицина», «фізична терапія, ерготерапія» тощо. І хоча постійне і невинне вдосконалення процесу викладання привертає увагу фахівців вже багато років [1], вимушене запровадження дистанційної освіти стало певним викликом для викладачів.

Перша хвиля дистанційного навчання в Дніпровському державному медичному університеті (ДДМУ) була впроваджена через введення першого загальнонаціонального карантину з приводу пандемії COVID-19 в березні 2020 року. Саме вона сприяла формуванню і впровадженню проєктів по діджиталізації навчального процесу, а також організації контролю за ним. В першу хвилю окремі підрозділи навчальних закладів самостійно обирали оптимальні методики провадження дистанційної освіти. В ході реалізації першої хвилі використовували різні платформи для онлайн занять (веб-конференцій), та для подання письмових робіт. Використовували різні варіанти, від соціальних мереж та месенджерів до спеціалізованих рішень.

В другу хвилю дистанційного навчання у ДДМУ було уніфіковано методику проведення дистанційних занять: всі кафедри були зобов'язані використаням платформу Moodle (Moodle Pty Ltd) для асинхронного компоненту освіти та GoogleMeet (Alphabet Inc.) для синхронного компоненту та лекцій. Результати занять, відвідування студентами занять стало щоденно фіксуватися у електронному журналі, записи якого стосовно себе може проглядати кожний студент. Першочерговим завданням в підготовці і реалізації другої хвилі дистанційного навчання було створення електронних освітніх онлайн-матеріалів з дисциплін, які викладають на кафедрі та наповнити їх наочними матеріалами: презентаціями, навчальними відео кейсами, ілюстративними матеріалами з відкритих джерел тощо. Позитивним у

використанні зазначеного варіанту організації дистанційної освіти є відсутність прив'язаності студентів до конкретного місця, оскільки навчання здійснювалося через мережу Інтернет, тож студенти могли опрацювати наданий матеріал у власному темпі з будь-якої частини земної кулі [2].

Під час другої хвилі карантину з'ясовано, що у здобувачів освіти погіршується їхній психічний стан: 77 з 206 опитаних (37,4 %) мали виражені депресивні розлади, при тому 54 з 206 опитаних (26,2 %) мали також виражену тривогу, 56,3 % опитаних мали проблем зі сном під час карантину, при цьому 7,8 % мали щоденні проблеми, не зважаючи на проживання в домашніх умовах, де простіше регулювати сон, порівняно з гуртожитком [3]. Зміни психічного стану негативно вплинули на якість життя, пов'язану зі здоров'ям, значно більше на психічний компонент, ніж на фізичний [4]. Загальнонаціональний нокдаун з дистанційним навчанням призвели до суттєвого (в два-три рази) збільшення часу, проведеного біля екранів комп'ютерів/телефонів, що в підсумку негативно вплинуло на стан здоров'я студентів: виникнення симптомів з боку очей та опорно-рухового апарату, недостатній рівень рухової активності [5, 6]. Можливим результатом цього може бути дезадаптація студентів-медиків, виникнення психосоматичних розладів внаслідок наявної тривоги через невідповідність «реального» і «ідеального» [7] або як результат незрілого захисного механізму, основною метою якого є захист від невідповідності між «хочу і можу», що породжує стресову (адаптаційну) реакцію [8]. Пандемія COVID-19 і вимушений перехід на дистанційне навчання призвели не тільки до поширення використання технологій дистанційної освіти в здобувачів вищої медичної освіти, а й сприяли переосмисленню та вдосконаленню під наявні умови технологій симуляційної освіти, коли викладач під час заняття відігравав симуляційного пацієнта [9].

Третя хвиля дистанційної освіти на кафедрі психіатрії, наркології і медичної психології Дніпровського державного медичного університету почалась з початком військових дій наприкінці лютого 2022 року. Відомо, що дистанційне навчання з використанням електронних ресурсів здатне

реалізувати освітні цілі закладів вищої освіти під час війн, оскільки пропонує здобувачам освіти безпечне навчальне середовище, привабливі платформи та, найголовніше, якісну освіту [10]. В основі організації дистанційного навчання під час військової агресії були покладені напрацювання кафедри, отримані під час першої та другої хвиль дистанційної освіти. Були використані ті ж самі напрацьовані під час другої хвилі організаційні компоненти: синхронний та асинхронний, з урахуванням специфіки воєнного стану. Під час реалізації синхронного компоненту у вигляді відеоконференцій були змушені переривалися на час повітряних тривог в місці, де знаходився викладач.

Якщо сигнал повітряної тривоги був у місці, де знаходився здобувач освіти, він повідомляв про це викладача і переривався на чат тривоги, або на час переміщення в безпечне місце. Через це ми були змушені продовжувати синхронний компонент на час вимушених перерв. Асинхронний компонент також включав тестові завдання, клінічні та відео кейси реалізовані через платформу Moodle (Moodle Pty Ltd). Враховуючи вимушену складність багатьох здобувачів освіти до вільного доступу до мережі Інтернет, ми оцінювали присутність на занятті за присутності на ой-лайн частині та за наявності відповідей на завдання, але через проблеми з Інтернетом ми могли виставляти оцінку лише на наявності одного з двох компонентів. Під час занять з'ясувалося, що багато студентів-медиків мають певні складнощі у побутовій діяльності та навчанні через їхній психічний стан. Здобувачі освіти, особливо ті, хто знаходився в регіонах, де відбувалися бойові дії, повідомляли про виражене виснаження, втому, тривогу та страх за майбутнє. Під час перших місяців війни для багатьох освіти перестала бути на вершині піраміди цінностей через незадоволення базових потреб [11]. Додатково, для покращення психічного стану здобувачів освіти ми проводили психокорекційні та психоосвітні заходи, спрямовані на подолання психічних проблеми під час перших тижнів і місяців війни, перш за все тривоги та зниженого настрою [12].

Висновки: Організація дистанційного викладання дисципліни «психіатрія, наркологія, медична психологія» під час третьої хвилі

дистанційного навчання була побудована з урахуванням досвіду попередніх хвиль. Використовували синхронний та асинхронний компоненти, проте внаслідок повітряних тривог були змушені внести певні корективи в проведення синхронного компоненту. Після розбору теми ми проводили за запитом здобувачів освіти психокорекційні та психоосвітні заходи для подолання психічних проблем.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Спіріна І. Д., Рокутов С. В., Феденко Є. С., Шорніков А. В., Тимофєєв Р.М. Оптимізація процесу викладання дисципліни “Психіатрія. Наркологія” в сучасних умовах. *Медична освіта*. 2018. № 4. С. 178–181. <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2018.4.9008>

2. Юр’єва, Л. М., Шустерман, Т. Й., Ніколенко, А. Є. Досвід дистанційного викладання клінічної дисципліни «Психіатрія, наркологія» студентам англomовної форми навчання в умовах пандемії COVID-19: *Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. в онлайн-режимі за допомогою системи microsoft teams, Тернопіль , Укрмедкнига, 2021. С. 536–538. <https://repo.dma.dp.ua/6851/>*

3. Юр’єва, Л. М., Шорніков, А. В. Психологічний стан майбутніх медиків під час дистанційного навчання. *Здобутки клінічної і експериментальної медицини*. 2021. №1. С. 156–159. <https://doi.org/10.11603/1811-2471.2021.v.i1.12008>

4. Yuryeva, L. N., Shusterman, T. I., Shornikov, A. V. Study of satisfaction of medical students of III–IV courses with distance learning in conditions of COVID-19 pandemic: *Higher education in the context of globalization: trends and development prospects: Proceedings XII International Academic Online-Conference, Cheboksary , Chuvash University Publishers, 20. С. 192–195. <https://repo.dma.dp.ua/5978/>*

5. Kalashchenko, S., Lutsak, O., Hrynzovskyi, A., и др. Assessment level of physical activity and psycho-emotional health status of the Bogomolets National Medical University students under conditions of distance learning organization.

Ukrainian Scientific Medical Youth Journal. 2021. Vol. 127, No. 4. P. 116–123.
[https://doi.org/10.32345/USMYJ.4\(127\).2021.116-123](https://doi.org/10.32345/USMYJ.4(127).2021.116-123)

6. Ханюков О. О., Смольянова О. В., Галущенко К. В. Самооцінка стану здоров'я студентів-медиків 6 курсу під час другої хвили дистанційного навчання. Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання внутрішньої медицини» (Дніпро, 19–20 трав. 2021 р.). 2021.
<https://repo.dma.dp.ua/6537/>

7. Огоренко В. В., Шорніков А. В. Інтегративний підхід в генезі психосоматичних розладів з позицій концепцій про особистість. Вісник проблем біології і медицини. 2019. № 4/2. С. 14–17. <http://doi.org/10.29254/2077-4214-2019-4-2-154-14-17>

8. Спіріна І. Д., Тимофєєв Р. М., Шорніков А. В. Роль стресової реакції і «незрілих» психічних захисних механізмів у формуванні невротичних, пов'язаних зі стресом і соматоформних розладів. Український вісник психоневрології. 2018. Т. 26, №1. С. 92–94. <http://repo.dma.dp.ua/id/eprint/3724>

9. Огоренко В. В., Шорніков А. В. Симуляційні технології у викладанні психіатрії студентам-медикам в умовах дистанційного навчання. Чернівці , БДМУ, 2022. С. 211–213. <http://repo.dma.dp.ua/id/eprint/7571>

10. Rajab K. D. The Effectiveness and Potential of E-Learning in War Zones: An Empirical Comparison of Face-to-Face and Online Education in Saudi Arabia. IEEE Access. 2018. Vol. 6. P. 6783–6794.
<https://doi.org/10.1109/ACCESS.2018.2800164>

11. Khaniukov O. O., Smolianova O. V., Shchukina O. S. Distance learning during the war in Ukraine: experience of Internal Medicine department (organisation and challenges). Art of Medicine. 2022. № 3 (23). С. 88–94.

12. Юр'єва Л. М., Вишніченко С. І., Шорніков А. В. Аналіз феноменів тривоги та депресії у перші тижні війни: гендерно-вікові аспекти. Psychosomatic Medicine and General Practice. 2022. Т.7, №1. С. e0701351.
<https://doi.org/10.26766/pmgrp.v7i1.351>